

kapbeitel: B 68, I 221b; *kloefenbeitel*: O 207; *klompbeitel*: F 157; *ronde beitel*: O 47; *slagbaaidel*: C 35.

PUTBEITEL. *putbjertle*: I 223, N 45, O 75; *putbeertel*: O 82; **putbjettel*: N 141; **pötbeetle*: I 231; **putbeetl*: H 40; *putbaaidel*: C 0102 (N.B.!); **puttre*: O 4; **pötbittele*: I 246; **pöntbeetle*: O 5; vormen met ontronding tot *pit*:- H 36, 72, 100, 116, N 35, 78. Van de variaties binnen het bestanddeel *-beitel* wil ik voor de bondigheid liever afzien; een uitzondering zij gemaakt voor H 36, waar dit luidt: *-bertel*.

HAKBEITEL, HIELBEITEL. Vooropgesteld zij, dat de combinatie van beide woorden iets willekeurigs heeft. Bij *hakbeitel* kan men evengoed denken aan „om mee te hakken” als „voor de hakken”. *Hakbeitel*: C 31, L 159b; *hakk'nbeitel*: G 207; *hakke beitel*: B 90 (evenwel niet gebruikt); *ielbeitel*: I 140, N 65.

D

Behalve een vijftal duidelijke vergissingen — *destel*, *booiemmes*, *kloompnboar*, *lengteboar*, *veurloper* (zie voor de drie laatste kaart 9) — zijn bij het tekenen van de kaart verwaarloosd: F 10 *voorbeitel*, F 118 *gulze*, K 84 *schuts*, K 226 *de fourche*, L 177 *düts*, L 183 *düpper*, *dupper* of *hannus*, L 289a *dopper*. De zegslieden voor lijsten uit I 178, K 22 en M 9 gebruikten de dopbeitel wel, maar ze herinnerden zich de naam van het werktuig niet meer, een tekenende bijzonderheid voor ons onderzoek, dat eigenlijk in zijn geheel naar verleden zaken heeft gezocht.

E

Ik reken het niet tot mijn taak te spreken over de etymologie van *guts*, *goezie* en verwanten. De vormen met een r verdienen wel een aantekening. Dr. J. Goossens te Marburg, die ik het probleem voorlegde (n.a.v. zijn opmerkingen over *gors*, *goedze*, *goeze*, *goesj* in Leuvense Bijdragen, jrg. 48 pag. 58), dacht aan een hypercorrecte epenthese in een streek waar de r vóór bepaalde dentalen zwak staat. Dat lijkt zeer aannemelijk, hoewel, naar mij voorkomt, ook de d van het Waalse *goudje* er een rol in kan spelen. Dezelfde ontwikkeling doet zich voor in het Overbetuwse *gutsen*, dat tot *gürtse* wordt; men zie Driem. Bladen, XXIe jrg. p. 14. Vergelijk ook *gourze* bij krt. 14 sub F 1 en **goerzemes* bij krt. 6 sub B. De vorm *fourche*, die éénmaal voorkomt, zal wel als secundair t.o.v. het eveneens reeds secundaire *goersj* gewaardeerd moeten worden; *fourche* zelf immers levert als naam voor de beitel geen enkel aanknopingspunt om de r als daaruit afkomstig te verklaren.